

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۸۸۹۲۴۶۷ • ۸۸۹۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۶۵۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

شنبه ۳ آذر ۱۴۰۳ • ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۶ • ۲۳ نوامبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۸۲ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۵۱ • اذان مغرب ۱۷:۰۳ • اذان صبح فردا ۵:۲۱ • طلوع آفتاب ۶:۴۹

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

نظارت کنونی، ناسازگار با کرامت هنرمند ایرانی

مرحله در صورت ثبت شکایت خصوصی یا از طرف مدعی‌العموم در دادگاه، پس از سپردن وثیقه‌ای به میزان نیمی از هزینه تولید اثر سینمایی، در صورت نیاز قرار موقت توقیف فیلم از طرف دادگاه صادر می‌شود و دادگاه مکلف است نهایتا تا مدت دو هفته با حضور هیئت‌منصفه مرکب از نهادهای مدنی و حکومتی به اتهام مطرح‌شده رسیدگی کند. قاضی پس از ادادرسه نظر هیئت‌منصفه را مبنی بر مجرم‌بودن یا مجرم‌نبودن متهم و در صورت مجرم‌بودن، استحقاق تخفیف در مجازات را جویا می‌شود و آن‌گاه بر اساس تصمیم هیئت‌منصفه و برابر مجازات‌های پیش‌بینی‌شده در قانون، به صدور رای اقدام می‌کند. در صورت صدور حکم برائت برای فیلم‌ساز مبلغ تادیه‌شده برای طرح شکایت به‌عنوان جبران بخشی از خسارت به مالکان حقوق مادی فیلم تعلق خواهد گرفت.

ب) در مسیر دیگر، که به‌عنوان کانال امنیت سرمایه مادی می‌توان از آن یاد کرد، فیلم‌سازان بر اساس احراز صلاحیت صنفی، فیلم‌نامه منتخب‌شان را با رعایت قوانین موضوعه تولید می‌کنند و برای نمایش آن به شورای صدور پروانه نمایش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراجعه و ارائه می‌دهند. در این شیوه در صورت صدور پروانه نمایش، فیلم‌سازان در برابر هرگونه شکایت و ادعا در محاکم و دادگاه‌ها فاقد مسئولیت حقوقی و کیفری‌اند و صرفا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نمایندگی از شورای صدور پروانه نمایش، پاسخ‌گوی دادگاه‌ها و محاکم و زیان فیلم‌سازان ناشی از توقیف خواهد بود.

محمدمهدی‌عسگریور

رئیس هیئت‌مدیره خانه سینما

شاغلان در رشته‌های پزشکی، مهندسی و… که پس از تأیید صلاحیت علمی می‌توانند به شیغل‌شان در هر روز و هر پروژه اقدام کنند) در چارچوب قوانین‌موضوعه و ازجمله ممنوعیت‌های نمایش در این قوانین (این ممنوعیت‌ها به دقت در طرح سازمان نظام صنفی سینمایی استخراج و احصا شده‌اند) برای تولید فیلم اقدام می‌کنند. سپس برای نمایش آن از طرف دو شورای درجه‌بندی سنی (مرکب از نمایندگان نهادهای علمی مدنی نظیر انجمن علمی جامعه‌شناسان، انجمن علمی روان‌شناسی، انجمن علمی حقوق، انجمن علمی علوم سیاسی، دانشگاه الهیات و معارف اسلامی) و شورای درجه‌بندی کیفیت فنی مرکب از نمایندگان اصناف مؤلف و فنی بررسی و اعلام درجه می‌شوند که درج و اعلان آن ارزیابی‌های تخصصی برای آگاهی عموم الزامی است و اثر تولیدشده به نمایش درمی‌آید. پس از این

حقوق خوانی

زورگیری، پوپولیسم و عدالت دوربینی

محسن برهانی

به صورت تصادفی فیلم‌برداری می‌شود و چند مورد در فضای مجازی منتشر و ویرال می‌شود؛ آیا ویرال‌شدن فیلم و انتشار گسترده در صدور حکم شدید اعدام به جای حبس تأثیرگذار است یا باید تأثیرگذار باشد؟

به نظر می‌رسد از دیدگاه برخی افراد وقتی فیلمی منتشر می‌شود حتما باید مرتکب موجود در فیلم دستگیر و مجازات شدیدی دریافت کند؛ چراکه این کار حتما بر کاهش جرم و آرامش جامعه تأثیرگذار است. نگارنده منکر این واقعیت نیست که سرقت مسلحانه با استفاده از عنف، بزه‌ده را تا مرز مرگ پیش می‌برد و تأثیرات منفی شدیدی بر روح و روان او می‌گذارد که تا سال‌ها درگیر این احساس عدم امنیت خواهد بود. اما راه‌حل کدام است؟ آیا مجازات شدید مرتکبی که به صورت اتفاقی، فیلم ارتکاب جرم او توسط یک دوربین ضبط شده و به صورت اتفاقی ویرال شده است، تأثیری بر واقعیت خارجی و کاهش جرم می‌گذارد؟

به نظر می‌رسد سپس از رسانه‌ای‌شدن برخی حوادث و ایجاد مطالبه در جامعه جهت برخورد شدید، واکنش‌های تند جزایی نوعی مُسکن برای آرام‌کردن مقطعی جامعه است و نه بر میزان جرم تأثیری می‌گذارد و نه آرامش را در طولانی‌مدت به جامعه برمی‌گرداند و برعکس ممکن است با پاسخ‌ی مقطعی، جامعه و مسئولان امر را جهت شناخت علل وقوع این جرائم خشن و برخورد ریشه‌ای با آنها دچار سوءتفاهم کند. حتی می‌توان ادعا کرد که این نحوه برخورد بر بازدارندگی از جرم و ایجاد ممانعت برای مرتکبان

نظام نظارت کنونی (پیشینی) در سپهر فرهنگ و هنر به‌ویژه سینما با بلوغ و کرامت انسانی سازگار نیست. اعتماد به هنرمندان ناگزیر است و پیش‌فرض حضور مؤثر در تغییرات پرسرعت جهان معاصر است.

۱۶ سال پیش و در آستانه ۳۲سالگی پیروزی انقلاب اسلامی، خانه سینمای ایران با درک تحولات فکری و اجتماعی جهان معاصر و صد البته جامعه ایران، به‌ویژه سینماگران، در مطالعات درازدانی طرح سازمان نظام صنفی سینما را تنظیم و برای مقامات وقت از رئیس دولت و دستگاه اجرائی مرتبط گرفته تا مجلس شورای اسلامی ارسال کرد و در چند نوبت پیگیری از مبادی یادشده دریافت که در آن دولت و مجلس اراده‌ای برای بازنگری در ساختار مندرس و منسوخ نظارت پیشینی بر سینما وجود ندارد.
اینک گمانم بر این است‌که با شنیدن مکرر نصدای وفاق ملی و راستگویی از دکتر مسعود پزشکیان، می‌توان به رفع مانع یادشده (نظام منسوخ و مندرس نظارت پیشینی) برای تداوم خلاقیت و امکان جای‌جویی بسزای سینمای ایران در جهان چشم امید داشت. بر همین پایه به بخشی از آن نظام‌نامه پیشنهادی خانه سینما برای سازوکار فیلم‌سازی اشاره و به‌شدت خواهان و چشم‌انتظار اجرای آن از سوی دولت وفاق ملی هستم.

در آن طرح دو مسیر برای تولید و نمایش آثار سینمایی تدبیر شده است: الف) در مسیر نخست، فیلم‌سازان پس از تأیید صلاحیت علمی و فنی از طرف نهاد صنفی، بر اساس فیلم‌نامه منتخب (مانند همه

در سال ۱۳۹۱ در زمان ریاست رئیس اسبق قوه قضائیه، کلیپی از یک زورگیری در تهران در جلوی یک بانک منتشر و بلافاصله این فیلم ویرال شد. پیش از دستگیری متهمان، رئیس وقت دستگاه قضا بر محارب‌بودن متهمان و استحقاق اعدام برای ایشان تأکید کرد و متأسفانه پس از دستگیری همین اتفاق افتاد و با حکم شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب به ریاست قاضی صلواتی، دو نفر اعدام و دو نفر دیگر به حبس‌های طولانی‌مدت محکوم شدند. بعد از اجرای این حکم برخی از مسئولان ادعا کردند این حکم باعث کاهش جرائم خشونت‌بار در جامعه شده است!

در سال ۱۴۰۱ فیلمی از یک زورگیری در بزرگراه نیایش منتشر شد و دوباره با ویرال‌شدن این فیلم در فضای مجازی، حکم اعدام (از همان شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب) صادر شد که این بار بحمدالله شعبه دیوان عالی کشور این حکم را تأیید نکرد و زورگیر اعدام نشد و به حبس طولانی‌مدت محکوم شد. در همان زمان هم برخی ادعا کردند که باید زورگیر در وسط بزرگراه نیایش اعدام شود تا تأثیرگذاری مثبت داشته باشد. در روزهای اخیر نیز باز خبر صدور حکم اعدام در مورد زورگیران بزرگراه صدر در مرحله بدوی شنیده شد؛ همان زورگیریانی که چند ماه قبل فیلم زورگیری ایشان در فضای مجازی منتشر و نحوه دستگیری ایشان نیز در اخبار منتشر شد. امیدوارم این بار نیز دیوان عالی کشور با عدم تأیید حکم، مانع از سلب حیات شود. چند روز قبل مجدداً فیلمی منتشر شد که شخصی در یک بزرگراه تلاش می‌کند اقدام به زورگیری کند اما موفق نمی‌شود و باز افراد مختلف در فضای مجازی تقاضای اعدام و آویزان‌کردن این افراد را می‌دهند تا این جرم ریشه‌کن شود. نسبت صدور احکام شدید با انتشار فیلم ارتکاب جرم در فضای مجازی چیست؟ چطور برخی زورگیری‌ها مصداق ماده ۶۵۲ تعزیرات شناخته شده و حبس از سه ماه تا ۱۰ سال را ایجاب می‌کنند، اما برخی زورگیری‌ها مصداق محاربه دانسته شده و موجب اعدام مرتکب می‌شوند؟

تدکب در شهر تهران روزانه چند زورگیری تحقق پیدا می‌کند؟ از این میزان چند مورد به دستگیری زورگیر منجر می‌شود؟ از چند مورد

دموکراسی در ایکس؟

ماجرای دوستی و نزدیکی ایلان ماسک و دونالد ترامپ این پرسش را در رسانه‌ها مطرح کرده

است که آیا امکان ادغام ایکس و سوشیال‌تروت وجود دارد یا خیر؟
گاردین در گزارشی پرسیده آیا این پایان کار توئیتر سابق است؟ آیا قرار است توئیتر سابق محو شود یا به شکل‌دهی آینده‌ای تارک کمک کند؟
آینده‌ای که میزان صداهای یک دنیای اقتدارگرای جدید است. در چند روز گذشته چند شبکه خبررسانی از ایکس -توییتر- سابق خارج شده‌اند. یک میلیون نفر کاربر جدید به کاربران بلواسکای -تتها رقیب ایکس- پیوسته‌اند. این اتفاقات با توجه به این رخ داده که ماسک از این شبکه برای رساندن ترامپ به کاخ سفید استفاده کرده است. ایلان ماسک اکنون در قلب دولت آمریکا قرار دارد، اما برای اقدامات خود نیازی به تأیید سنا ندارد و می‌تواند در بخش خصوصی به کار خود ادامه دهد. او اجازه دارد ایکس و ۲۰۴ میلیون دنبال‌کننده‌اش را حفظ کند و همچنین ریاست شرکت خودروهای الکتریکی خود تسلا را بر عهده بگیرد. برای اولین بار در تاریخ، یک میلیارد بزرگ فناوری نه‌تنها به‌طور غیرمستقیم از طریق رسانه‌های خود، بلکه به‌طور مستقیم در شکل‌گیری دموکراسی نقش دارد. در حال

حاضر این صحبت در محافل فناوری مطرح است که Truth Social ترامپ می‌تواند بخشی از ایکس باشد. اگر این اتفاق بیفتد، به قول تحلیلگران یک ایرایلیکیشن سیاسی در شبکه‌های اجتماعی ظاهر می‌شود. در این صورت، قلب واقعی استراتژی دیجیتال می‌تواند این شبکه باشد. البته ترامپ و ماسک آن‌قدر با هم توافق ندارند؛ آنان درباره چین، میزان تعرفه‌ها و حتی تغییرات آب‌وهوایی با هم اختلاف دارند.

با این حال همان‌طور که گزارشگر گاردین جمعه بعدازظهر نوشت: «این رمانس همچنان ادامه دارد و ثروتمندترین مرد جهان وارد کاخ سفید شده است تا تفکرنائی نظیر دموکراسی و عدالت زیر سؤال برود». ورود ماسک ادامه حضور مردان و زنانی برای مدیریت ارتش و دفاع و دادگستری و آموزش و بهداشت است که در تضاد با جایگاهشان است. مدی قرار است وزیر دادگستری بشود که خودش چندی پیش در همین وزارتخانه محاکمه شده و زنی قرار است وزیر آموزش و پرورش شود که حتی یک لحظه هم آموزگار نبوده است. طبق نوشته تحلیلگر گاردین، مدی که قوانین و اصول توئیتر را شکست، آیا اکنون به دنبال شکستن دولت فدرال است؟

او آماده است تا بودجه را زیر و رو کند، سیاست‌های نیمه‌کاره خود را به چالش بکشد و مقررات‌زدایی‌هایی را انجام دهد که بی‌تردید به نفع ناوگان شرکت‌های او خواهد بود. به نظر می‌رسد دولت ترامپ قرار است با عنوان «تضاد منافع مجاربه‌ها» تعریف شود. نمونه‌اش را می‌توان در حمایت بی‌حدوحصر ماسک از ترامپ در زمان انتخابات دید؛ وقتی او قرعه‌کشی یک میلیون دلاری برای هر روز را انداخته بود. اما کمتر کسی در نظر داشت که امپراتوری ماسک ۱۵ میلیارد دلار در قراردادهای عمومی دریافت کرده و با ۲۰ تحقیق فدرال مواجه است.

وعده‌خوانی

سه‌میه کنکور اصلاح می‌شود؟

یکی از مسائلی که هنگام انتخابات مطرح می‌شد، بحث سه‌میه‌های متعدد در کنکور بود. اعتراض‌ها به تنوع بالای افرادی بود که می‌توانند از سه‌میه‌ها استفاده کنند. اما انگار جهت تغییر کرده و موضوع دیگری مدنظر قرار گرفته است. ایسنا به سراغ معاون ستاد تعلیم و تربیت شورای عالی انقلاب فرهنگی رفته و از آخرین نظرات مسئولان درباره سه‌میه‌ها پرسیده است.

سیدجلال موسوی به اصلاح سه‌میه مناطق داوطلبان کنکور اشاره کرد و گفت: «سه‌میه‌های مناطق یک تا سه کنکور برای یک دهه قبل است و باید اصلاح شود. هم‌اکنون در تهران به لحاظ اقتصادی خانواده‌های سطح بالا و سطح ضعیف داریم اما در کنکور، شهر تهران منطقه یک لحاظ می‌شود. همچنین شهر ایلام تنها مرکز استانی است که منطقه سه است، درحالی‌که آتجا مدرسه لاجبری هم وجود دارد، بنابراین نیاز است سه‌میه‌ها اصلاح شود.»

اتفاق‌خوانی

همایش خشونت

جنسیتی برگزار می‌شود

خشونت جنسیتی به عنوان یکی از پیچیده‌ترین و چندلایه‌ترین معضلات اجتماعی، تاریخی و سیاسی، در قلمروهای متنوعی رخ می‌دهد که نیازمند بررسی‌های چندبعدی و تقاطعی است. ۲۵ نوامبر، روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان، بهانه‌ای است تا نگاهی گسترده‌تر به پدیده خشونت داشته باشیم و به روابط درهم‌تنیده‌ای که خشونت جنسیتی را به اشکال متنوع سلطه و نابرابری متصل می‌کند، فکر کنیم. از منظر تقاطعی، خشونت نه‌تنها امری متأثر از جنسیت، بلکه محصول تلاقی نابرابری‌های نژادی، طبقاتی، جنسی، قومیتی و حتی زیست‌محیطی است. از این‌رو پنجشنبه این هفته، هشتم آذر، قرار است همایش «خشونت جنسیتی؛ چالش‌ها و ابعاد نوظهور» در خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار شود. این همایش از پنل‌های متفاوتی تشکیل شده است و سعی شده تا موضوعات عمده‌ای را تحت پوشش قرار دهد. اولین پنل آن «معرفت‌شناسی و بازتولید خشونت جنسیتی» است که «نیما اورازاتی» درباره نقد فمینیستی روان‌شناسی جریان غالب از منظر خشونت معرفی‌، «محمدمهدی خوسنی» درباره زیبایی‌شناسی هژمونیک زنانگی و «بهاره بیات»، درباره اقتصاد سیاسی نظریات حکمرانی در این پنل صحبت می‌کنند. در پنل «خشونت خانگی در بستر عرف و قانون»، که با مدیریت «سمیه سعیدی» برگزار می‌شود، «زنان و خشونت روزمره»، بررسی جامعه‌شناسی قتل‌های ناموسی در استان خوزستان و «زهر-میونی» درباره خشونت خانگی علیه زنان، موانع راهکارها و چالش‌ها نناک مهمی را بیان می‌کنند. «زنان و خشونت روزمره»، «دانشگاه و مسئله آزار»، «بدن، خشونت و جنسی‌شدن»، «خشونت و بازنمایی»، «از هنر تا راه‌ی» و «خشونت جنسیتی و تجربه اقلیت»، از دیگر پنل‌هایی است که در این همایش برگزار می‌شود. دبیر این همایش «شیوا علینقیان» است و شورای علمی آن «هما صابری» و «سمیه سعیدی» هستند و کارگروه مطالعات جنسیت و سکسوالیته انجمن انسان‌شناسی ایران با همکاری انجمن جامعه‌شناسی ایران و انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات و خانه اندیشمندان علوم انسانی این همایش را از ساعت ۸:۳۰ تا ۲۰ برگزار می‌کند.

پیشنهادخوانی

رسانه‌ها و جامعه

کتاب «رسانه‌ها و جامعه» یا عنوان فرعی «قدرت، پلتفرم‌ها و مشارکت» نوشته نیکولاس کاراه با ترجمه دکتر پویا نعمت‌اللهی از سوی مؤسسه انتشاراتی سیمای شرق به بازار نشر عرضه شد. تمرکز کتاب حاضر بر شناخت‌شناسی انتقادی رسانه‌های پلتفرمی و نقش آنها در مناسبات قدرت است. نویسنده مسیر تاریخی فراگرد

برساخت بازنمایی و هویت را مورد بررسی قرار داده و اشاره می‌کند که در بخش اعظم قرن بیستم، این فراگرد از سوی صنعت فرهنگ توده‌ای سازماندهی می‌شد. آنگاه در طول یک سسل و از اوایل دهه ۱۹۹۰ به این سو عملاً پلتفرم‌های رسانه‌ای به نهاد غالب و مسلط در صنایع فرهنگی تبدیل شدند. کتاب با اتخاذ رویکرد انتقادی نسبت به فرهنگ مشارکتی رسانه‌های دیجیتال و ادغام چارچوب تجاری و الگوریتمی مدل‌های کسب‌وکار پلتفرم‌ها، پدیده «نظارت‌پذیری» را نتیجه بلاواسطه سازماندهی و کنترل مشارکت مخاطبان دانسته و آن را روشی قطعی برای اعمال قدرت قلمساده کرده

است. نویسنده معتقد است این پلتفرم‌های رسانه‌ای افزون بر ساختن و انتشار معنا میان مخاطبان انبوه، منجر به ادغام دو فرایند شده‌اند. فرایند اول ناظر بر مشارکت در خلق و به گردش درآوردن معنا بوده و فرایند دوم مربوط به جمع‌آوری و پردازش انبوه داده‌هاست. واقعیت آن است که همه چیز در نزد پلتفرم‌های دیجیتال به «اقتصاد توجه» بستگی دارد. سازمان‌دهی الگوریتمی پلتفرم‌ها به‌گونه‌ای است که برای برخی از صورت‌های بیانگری، نوعی ارجحیت قائل می‌شود. این کتاب در ۱۰ فصل و ۳۴۵ صفحه با قیمت ۴۶۰ هزار تومان به بازار کتاب عرضه شده است.

۲۵ درصد

این روزها آمار مربوط به مهاجرت جزء آمار نگران‌کننده است. یکی از مسئولان اعلام کرده بود تا ۱۰ سال آینده مهندس معدن باید از خارج بیاوریم. همچنین وزیر علوم اعلام کرد در چند سال گذشته، ۲۵ درصد استادان مهاجرت کرده‌اند. او گفت: «۲۵ درصد عدد نگران‌کننده‌ای است. وقتی این روند ادامه پیدا کند، افرادی جایگزین آنها می‌شوند که شاید از مرتبه ضعیف‌تری برخوردار هستند. این موضوع خیلی جای تأسف دارد و عوامل آن هم شناسایی شده است. یک عامل مهم آن اقتصادی است که ما کارگروه خاص و ویژه‌ای برای آن تعیین کردیم برای اینکه نگرانی‌های اقتصادی از جمله مسکن برطرف شود.»

۹۸.۴ درصد

رئیس سازمان بهزیستی کشور با تأکید بر اینکه ۹۸.۴ درصد وام خوداشتغالی معلولان به اشتغال منجر نشده است، گفت: «۶۰ هزار اشتغال باید در سال ۱۴۰۳ برای معلولان ایجاد کنیم که تاکنون ۵۹ درصد آن را ایجاد کرده‌ایم و تلاش می‌کنیم ۴۱ درصد مابقی را نیز انجام دهیم». دکتر سیدجواد حسینی در نشست مسئولان بسیج دانشجویی درباره مسائل اساسی کشور ادامه داد: «برای این ۶۰ هزار اشتغال نیاز به ۱۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات تکلیفی است که ما باید پرورازیم اما متأسفانه تسهیلات را به صورت خوداشتغالی می‌دهیم». او گفت قرار است تسهیلاتی به تعاونی‌هایی پرداخت شود که مددجویان عضو آنها هستند.

۷۰ درصد

مشاور عالی و جانشین وزیر بهداشت با بیان اینکه ۷۰ درصد مشکلات سلامت خارج از وزارت بهداشت است، به ایسنا گفت: «اگر خواهان کنترل بیماری‌های غیرواگیر هستیم، تمام ارگان‌ها باید پای کار بیایند؛ چراکه حدود ۷۰ درصد ارگان‌هایی که در زمینه کنترل بیماری‌های غیرواگیر نقش‌آفرینی می‌کنند، خارج از وزارت بهداشت قرار دارند. بخش عمده‌ای از بیماری‌های غیرواگیر با عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت در ارتباط است و این عوامل اجتماعی در تمام زمینه‌ها حضور دارد. وزارت بهداشت نمی‌تواند یک بودجه مشخص برای مدیریت بیماری‌های غیرواگیر در نظر بگیرد.»